

Z A P I S N I K
sa 46. sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore,
koja je održana 10. decembra 2014. godine.

Sjednica je počela sa radom u 9,00 sati. Sjednicom je predsjedavala mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi Odbora: mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora, Saša Pešić, Rešid Adrović, dr Srđa Popović, Andrija Popović, dr Radosav Nišavić, dr Draginja Vuksanović, doc. dr Branka Bošnjak i Srđan Perić.

Članovi Odbora prof. dr Jelisava Kalezić i Milan Knežević su bili opravdano odsutni.

Sjednici je, u svojstvu predlagača zakona, prisustvovao mr Nikola Vukićević, direktor Direktorata za budžet, sa saradnicama Slobodankom Burić i Jadrankom Rakočević.

Sjednici su prisustvovali predstavnici resornih ministarstava iz nadležnosti Odbora Smiljana Prelević, sekretarka Ministarstva nauke i Mubera Kurpejović, direktorica Direktorata za visoko obrazovanje u Ministarstvu prosvjete.

Sjednici su prisustvovali Zvonko Pavićević predstavnik Sindikata prosvjete i mr Vukašin Zogović, predsjednik Sindikata Univerziteta Crne Gore.

Sjednicu su pratili i predstavnici medija.

Predsjednica Odbora, mr Branka Tanasijević, je konstatovala da Odbor ima kvorum za rad i punovažno odlučivanje i otvorila 46. sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno prihvaćen sljedeći

DNEVNI RED:

- usvajanje zapisnika sa 45. sjednice Odbora;
- 1. **Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu**, koji je Skupštini Crne Gore dostavila Vlada Crne Gore;
- 2. **Tekuća pitanja:**
  - Inicijativa za održavanje kontrolnog saslušanja ministarke Sanje Vlahović.

Odbor je jednoglasno usvojio zapisnik sa 45. sjednice Odbora.

TAČKA 1 - Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu, koji je Skupštini Crne Gore dostavila Vlada Crne Gore;

Uvodno obrazloženje Predloga budžeta za 2015. godinu, sa posebnim osvrtom na oblasti prosvjete, nauke, kulture i sporta , u ime predlagača, izložio je mr Nikola Vukićević, direktor Direktorata za budžet u Ministarstvu finansija. On je kazao da je Predlog budžeta za 2015. godinu projektovan na iznos od 1.963.260.900,41 eura, tekuća potrošnja i dalje finansirana iz deficita, odnosno zajmova, budući da još nije postignuta budžetska ravnoteža. I dalje raste stanje javnog duga i iz toga razloga je pristup tekućem budžetu bio konzervativan, ali uz projekciju podmirivanja planiranih aktivnosti, koje su neophodne da bi sistem u Crnoj Gori funkcionisao. Vukićević je ukazao na činjenicu da je budžet u prosvjeti bio značajno niži ranijih godina u odnosu na 2014. godinu, što je bila posljedica mjera smanjivanja javne potrošnje, kako bi se ublažili negativni efekti svjetske ekonomske krize. Poslije dužeg niza godina, uz dosta napora, budžet Ministarstva prosvjete je u narednoj godini realan. Univerzitet Crne Gore je bio u sličnoj situaciji i učinjeni su napor da se postojeće stanje sanira, imajući u vidu dosta izvršnih sudskih presuda i obaveza koje ovo pravno lice ima prema zaposlenima. U Vladi su pojačane aktivnosti da se nađe konkretna strategija i model za prevazilaženje problema na Univerzitetu Crne Gore, od kojih je finansijski problem dosta značajan, kazao je Vukićević. Što se tiče Ministarstva nauke, Vukićević je istakao da je učinjen značajan iskorak u 2014. godini kada je budžet tog Ministarstva povećan za sredstva namijenjena za projekat “Horizont 2020”, tako da su za narednu godinu zadržana sredstva na približno istom nivou.

Predstavnica Ministarstva nauke Smiljana Prelević, sekretarka Ministarstva je, takođe, ukazala na značaj međunarodnog programa “Horizonti 2020”, navodeći da je u njemu Crna Gora već dobila učešće za jedan projekat, dok se nekoliko projekata nalazi u fazi evaluacije i rezultati će se znati u januaru 2015.godine. Iz ovog programa se dobija povraćaj sredstava u iznosu 50%, tako da je Crna Gora već dobila povraćaj za 2014. godinu u iznosu od 510.000 eura. Kad je u pitanju nacionalna politika, Prelević je kazala da se ona realizuje kroz istraživačke projekte, kao i kroz bilateralne projekte sa više zemalja, kao što su Kina, Austrija, Italija, Turska, Slovenija, Hrvatska i BiH, gdje se ostvaruje velika mobilnost istraživača Crne Gore, koji borave u institutima u ovim zemljama i usavršavaju svoja znanja i stižu reference. Prelević je navela niz projekata i programa u kojim učestvuje Crna Gora, između kojih je istakla jedan novi projekat, projekat “Tehnopolis”, koji je sadržan u budžetu potrošačke jedinice Ministarstva nauke kao novi poseban program, a kome su dodijeljena sredstva i kroz kapitalni budžet za rekonstrukciju Doma vojske, u kojem će projekat “Tehnopolis” funkcionisati. Navela je i projekat koji realizuju Ministarstvo prosvjete i Ministarstvo nauke iz kredita Svjetske banke, projekat za istraživačke grantove i Centar izvrsnosti, kao i za razvijanje šema stipendiranja studenata.

Mubera Kurpejović, predstavica Ministarstva prosvjete, je ukratko izložila da će sa predloženim budžetom za 2015. godinu Ministarstvo prosvjete moći da izmiri sve planirane obaveze, iskazujući zadovoljstvo što je došlo do povećanja budžeta za Univerzitet Crne Gore. Ona je istakla i mogućnost obezbjeđivanja dodatnih sredstava za učenike srednjih škola i studenata, kroz međunarodne projekte i stipendije, koje je pomenula Smiljana Prelević.

Poslanik Perić se u svom izlaganju izjasnio da neće podržati Predlog budžeta za 2015. godinu iz više razloga. Kada se govori o strukturi budžeta, Perić je kazao da se vrlo malo ulaže u

usavršavanje i unapređenje nastave, kao i da nigdje nije planirano tekuće održavanje, a ni povećanje plate prosvjetnim radnicima. On je istakao, kao ilustrativna, dva programa koji su umanjeni kod Zavoda za školstvo, a to su programi Utvrđivanje i obezbjeđivanje kvaliteta i Unapređenje obrazovanja. Iako umanjeno nije veliko, ako znamo da Zavod treba da se bavi unaprđenjem rada i kvaliteta obrazovnog procesa, onda u te programe treba značajno ulagati, kazao je Perić. S druge strane, on je ukazao i na činjenicu da je budžet Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva uvećan sa oko 630.000 na oko 800.000, iako znamo da on posluje tržišno, te da su udžbenici jako skupi, a profit od njih ide ka Zavodu. Perić je dodao da je Zavod dobio negativnu ocjenu Državne revizorske institucije, te da bi on podržao takav budžet jedino ukoliko bi jamčio besplatne udžbenike i ako bi bio pod monitoringom. Kad je riječ o budžetu za Univerzitet Crne Gore, Perić je napomenuo da ovo povećanje, iako je značajno, nije dovoljno i podsjetio da je aktuelna rektorka izjavila da je 17 miliona minimum za normalno funkcionisanje Univerziteta. Perić je istakao kao interesantno i to da je program Srednje obrazovanje kod Ministarstva prosvjete takođe umanjen. Budžet Ministarstva nauke je generalno dobar, ali se već kasni sa realizacijom programa Tehnopolis, kazao je Perić. Ukupni utisak je da će se već 2015. godini osjećati negativni efekti zaduživanja za izgradnju auto-puta, zaključio je Perić.

Poslanik Andrija Popović se osvrnuo posebno na oblast sporta, iskazujući nezadovoljstvo zbog, generalno, lošeg odnosa prema sportu na državnom nivou, s obzirom da je učešće izdataka za sport u Predlogu budžeta za 2015.godinu 0,25%, dok je na lokalnom nivou postignuto učešće od oko 3%. On se interesovao za izdvajanje sredstava za Crnogorski olimpijski komitet, kao i za izgradnju i rekonstrukciju bazena "Nikša Bućin" u Kotoru. Takođe je naglasio da su sredstva koja su opredijeljena za Upravu i mlade i sport nedovoljna, te da posvećenost mladima nije na potrebnom nivou.

Poslanik dr Srđa Popović je iskazao zadovoljstvo što se izdvajanja za prosvjetu iz godine u godinu uvećavaju, navodeći iznose budžeta za prosvjetu zadnjih nekoliko godina, ali, dodao da je, kao neko ko ma dugogodišnje iskustvo rada u prosvjeti, svjedok je da su zarade u prosvjeti uvijek bile nedovoljne. Naglasio je da se oko 80% budžeta za prosvjetu izdvaja za lične dohotke, da se broj izvršilaca mijenja tokom čitave godine, dio radnika povremeno angažuje, što traži dodatna sredstva. Poslanik Popović je pohvalio odnos opštine Budve prema prosvjeti i prosvjetnim radnicima, kad je u pitanju izgradnja objekata za stambene potrebe, ali i rješavanje drugih pitanja. Iskazao je utisak da Vlada Crne Gore i Ministarstvo prosvjete ulažu napor da se poboljša stanje u ovoj oblasti.

Poslanica doc. dr Branka Bošnjak je iznijela žaljenje što je, po njenom mišljenju, postalo gotovo normalno da se nema novca za prosvjetu i zdravstvo, iako se zna da su to stubovi društva. Istakla je egzistencijalne problem prosvjetnih radnika koji se odražavaju i prenose na kvalitet nastave i motivaciju u radu, a imaju dalekosežne posljedice. Podržala je mišljenje poslanika Perića da će se posljedice zaduživanja za izgradnju auto-puta osjetiti veoma brzo, ukazujući na činjenicu da se štednja ne sprovodi ravnomjerno, već su troškovi u pojedinim sektorima veoma veliki. Bošnjak je kazala da sredstva opredijeljena za Univerzitet Crne Gore, iako su povećana, neće biti dovoljna ni za plate, s obzirom da postoje 272 studijska programa na Univerzitetu Crne Gore. S druge strane, ukazala je Bošnjak, na sredstva za Policijsku akademiju je izdvojeno preko milion eura. Budžet Fakulteta za crnogorski jezik sa Cetinja iznosi 362.500 eura i prema toj računici,

budžet UCG bi bio dovoljan samo za oko 50 studijskih programa, dodala je Bošnjak. Ovo pokazuje da se sa sredstvima koje imamo ne raspolaže na pravi način. Bošnjak je pomenula dugogodišnje, upitno, visoko izdvajanje za Muzički centar i interesovala se za izgradnju sportskog centra u Golubovcima. Predložila je da se osnovno obrazovanje i predškolsko obrazovanje treba prebaciti na lokalni nivo, što bi dovelo do unapređenja stanja u tim oblastima. Poslanica Bošnjak je izrazila sumnju u navode poslanika Srđe Popovića, vezane za posvećenost prosvjeti opštine Budva, što je izazvalo energičnu reakciju poslanika Popovića.

Poslanica dr Draginja Vuksanović je iskazala žaljenje što je pristup razmatranju budžeta prilično formalan i ograničavajući, te onemogućava doprinos poboljšanju od strane članova Odbora, ali je zbog moralne obaveze ukazala na evidentno nezadovoljavajuće plate u prosvjeti i određene nepravilnosti pri angažovanju prosvjetnih radnika u komisijama. Podržavajući poslanika Andrije Popovića, poslanica Vuksanović je iskazala razočarenje zbog nedovoljnog izdvajanja za sport, pominjući finiski pristup, koji je odlična preventiva u borbi protiv kriminala i bolesti zavisnosti. Navela je pozitivan primjer ženskog rukometnog kluba iz Nikšića i predložila da se opredijele sredstva za taj i slične klubove, koji nemaju adekvatne uslove za rad. Stalne sportske aktivnosti bi trebale biti obavezna stavka u svim programima za predškolsko i osnovno obrazovanje, istakla je Vuksanović.

Poslanik Rešid Adrović je kazao, imajući u vidu uvodno izlaganje ministra o deficitu budžeta, koji se treba pokriti iz zajmova, da je to razlog zašto je tekući budžet ostao na gotovo istom nivou kao prošle godine. Iako su lična primanja prosvjete na niskom nivou, Adrović je ukazao da relano ima i drugih problema, odnosno da se teži smanjivanju zaduživanja sprovođenjem mjera fiskalnog prilagođavanja i povećanja prihoda. Međutim, ni te mjere u posljednje dvije godine nijesu značajno povećale budžet, te stoga iznos sredstava za prosvjetu, nauku i kulturu ne može biti puno uvećan, kazao je Adrović. Budžet Ministarstva prosvjete je iskazan kroz deset programa, gdje se u predškolskom vaspitanju uočava povećanje za oko 5,33%, a koje zapošljava oko 1.500 radnika čiji je prosječni lični dohodak 792 eura bruto. U osnovnom obrazovanju planirano je 7.167 radnika, a u srednjem 3.230 radnika, program Obrazovanje lica sa posebnim potrebama zapošljava 220 radnika, program Učenički standard 248 , a Administracija 60. Program Zavod za udžbenike i nastavna sredstva ima 41 zaposlenog, i značajno je uvećan u odnosu na prošlu godinu, naveo je Adrović. Adrović je zatražio dodatno pojašnjenje za planirani iznos zarada Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, s obzirom da se čini da je u prosjeku veći u odnosu na druge programe, uz generalnu konstataciju da se veliki dio sredstava uzdvaja za zarade, a malo ostaje za usavršavanje nastave. Pohvalio je izdvajanja za sportske objekte iz kapitalnog budžeta, posebno za halu u Beranama.

Poslanik Saša Pešić je ukratko izložio da je razumio obrazloženje predstavnika Ministarstva finansija Nikole Vukićevića o konzervativnom pristupu planiranja budžeta, ističući da je u Ministarstvu prosvjete sa institucijama obrazovanja i sporta došlo do blagog porasta budžeta za oko 2,14%. Interesovao se koliki je bio zahtjev Ministarstva prosvjete koji je upućen Ministarstvu finansija, odnosno koliko je Ministarstvo prosvjete sposobno da izvrši svoje obaveze dobijenim sredstvima, posebno podsjećajući na potrebe Univerziteta Crne Gore, bez obzira na evidentno povećanje. Poslanik Pešić je iznio mišljenje da postoje rezerve koje postoje kod svih budžetskih jedinica. Dodao je da bi se navodi o nepravilnostima vezanim za formiranje komisija, o kojima je govorila poslanica Vuksanović, trebale prijaviti i tome stati na put, jer se na

taj način nepotrebno odlivaju sredstva koja bi se mogla racionalnije upotrijebiti. I poslanik Pešić je istakao izdvajanja za sportske dvorane iz kapitalnog budžeta, naročito za sportsku dvoranu Univerziteta CG, što ukazuje na posvećenost Vlade kad su u pitanju izdvajanja za prosvjetu. Pomenuo je i značajna izdvajanja za izgradnju vrtića. Uočio je da je izdvajanje za tekući budžet Ministarstva nauke malo umanjen, ali razlog tome su neka prestrukturiranja sredstava i programa, te je u ukupnom iznosu, zajedno sa kapitalnim budžetom to umanjenje izbalansirano.

Poslanica Vuksanović je još jednom pojasnila svoje navode vezane za rad pojedinih komisija, na koje je ukazala Državna revizorska institucija u svom izvještaju.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević je podsjetila da je Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, na jednoj od prethosnih sjednica, razmotrio Strategiju obrazovanja odraslih i obavezao se da, kad bude rasprava o budžetu, posveti pažnju tom pitanju. Vrlo je bitno da Crna Gora bude opredijeljena za sistem cjeloživotnog obrazovanja, jer je to važno za lični razvoj, napredovanje, lakše zapošljavanje, uključivanje na tržište rada, kao i sprečavanje socijalne isključenosti. Ministarstvo prosvjete Crne Gore je zaduženo za planiranje, implementaciju i unapređenje obrazovne politike. Centar za stručno obrazovanje Crne Gore realizuje aktivnosti na razvoju obrazovanja odraslih i na promociji cjeloživotnog učenja, Zavod za školstvo je dijelom svojih aktivnosti zaduženi za razvoj, savjetodavnu podršku i istraživanje u obrazovanju odraslih, a Ispitni centar za eksternu evaluaciju u ovoj oblasti. Primjećuje se da su sredstva za ove institucije opredijeljena, ali nema posebnog programa koji se odnosi na obrazovanje odraslih, iako je ranije postojao. Premda će institucije za sprovođenje politike obrazovanja odraslih, nesumnjivo, opredjeljivati dio sredstava za tu namjenu, postavlja se pitanje da li su sredstva dovoljna, kazala je Tanasijević.

Predstavnik Sindikata prosvjete Zvonko Pavićević je iskazao svoje razočarenje i nezadovoljstvo, dijeleći mišljenje da se u ovoj fazi ne može bitno uticati na izmjene Predloga budžeta za 2015. godinu. Ukazao je da bi dobra politika kreiranja budžeta podrazumijevala zajedničko učešće predstavnika Ministarstva prosvjete i Sindikata prosvjete, jer je Sindikat značajan akter u procesu sprovođenja politike obrazovanja. Kazao je da nedostaje detaljnije obrazloženje budžeta i analiza koja bi bliže pojsnila stanje i neke privide, koji nastaju zbog neizmiravanja obaveza po pojedinim stavkama, kao što je neizmirivanje dvanaeste plate koja se prenosi u sljedeću godinu. Ulaskom u novu eru stručnog obrazovanja zahtjevi i standardi se povećavaju, a postoje i obaveze koje proističu iz kolektivnog ugovora, koje se ne poštuju. Postoje određene anomalije, kao što je problem nerealnog prekomjernog zapošljavanja u pojedinim školama, što bi trebalo riješiti, kazao je Pavićević. Izrazio je žaljenje što Ministarstvo nije našlo model za povećanje zarada zaposlenih u prosvjeti bar za 5%, što bi zahtijevalo svega 3 miliona eura dodatnih sredstava. Pavićević je emotivno iskazao razočarenje povodom nekih stavova da su zahtjevi prosvjetnih radnika za povećanje zarada neozbiljni, još jednom ukazujući na njihov nezavidan položaj.

Predsjednica Odbora je, zbog prisutnih predstavnica sindikata, pojasnila da je struktura Odbora takva da se o budžetu može vrlo kompetentno govoriti multidisciplinarnim pristupom, s obzirom da su članovi Odbora različite stručne profilacije, uključujući profesore sa univeziteta, ekonomiste, pravnike, sociologe i dr. Njenom pojašnjenju se pridružio i poslanik Adrović, dodajući da osim plata postoje i drugi problemi koji se trebaju rješavati, te da se o zahtjevu za

povećanje zarada može govoriti naredne godine. Predstavnici sindikata su se, uz uvažavanje, saglasili sa navedenim konstatacijama predsjedavajuće Tanasijević.

Predsjednik Sindikata Univerziteta Crne Gore mr Vukašin Zogović je iznio stav da je pri izradi Predloga budžeta za 2015. godinu bilo mjesta za razmišljanje o povećanju zarada, jer su ispunjeni uslovi iz sporazuma koji je potpisan prije dvije godine, a koji kaže da do pregovora o povećanju zarada može doći kada se steknu uslovi kao što su povećanje BDP i smanjenje deficita, što je najavljeno u obrazloženju budžeta za 2015. godinu. Dodao je da na putu ka EU i sindikat dobija podršku, kao i da zemlje u razvoju, kao što je Crna Gora, mogu napredovati jedino permanentnim ulaganjem u ljudski resurs. U obrazovanje u Crnoj Gori se ulaže mnogo manje od onog što preporučuje EU, naglasio je Zogović. Interesovao se zašto Vlada ne realizuje svoj plan o unutrašnjoj reorganizaciji, koji bi doveo do izvjesnih ušteda. Sredstva za Univerzitet CG nije dovoljan, dodao je Zogović, i budžet od 17 miliona koji se pominje je projektovan kao rezultat kolektivnog ugovora, a tome treba dodati troškove neizmirenih obaveza i sudskih postupaka. Sindikat Univerziteta Crne Gore se zalagao za jedinstven sistem zarada, bez obzira na finansiranje i način angažovanja, kako ne bi došlo do nepravilnosti, kazao je Zogović, ukazujući i na specifičnost ugovora sa saradnicima.

Na kraju izlaganja prisutnih članova Odbora i predstavnika sindikata, predstavnik Ministarstva finansija mr Nikola Vukićević je dodatno obrazložio da Ministarstvo finansija odgovara za tehničke pripreme nacrti i predloga budžeta, utvrđujući određene limite, mjere fiskalne politike uz saglasnost Vlade, dok je struktura budžetskih stavki i način trošenja sredstava u nadležnosti potrošačkih jedinica. Odgovorio je na pitanja poslanika Andrije Popovića, kao što su pitanje dodatnog finansiranja Crnogorskog olimpijskog komiteta iz sredstava za finansiranje NVO i planiranja pomoći finansiranju rekonstrukcije bazena i sportske dvorane u Kotoru od naredne godine. Direkcija javnih radova i Direkcija za saobraćaj su male određen iznos sredstava za koje su samostalno utvrdile prioritete projekte, kazao je Vukićević. Što se tiče Univerziteta CG radi se na reorganizaciji i izradi novog Statuta, tada će se detaljno znati koja su sredstva koja su neophodna i koja su vjerovatno veća od planiranog nivoa. Međutim, u ovom trenutku se, sprovođenjem fiskalne politike nije moglo utvrditi više, pa će se tražiti mogućnost za neka dodatna sredstva. Po pitanju zarada prosvjetnih radnika i javnog sektora, može se očekivati pregovaranje o povećanju tek krajem naredne godine, jer je situacija loša i za sve ostale, naročito za zaposlene van javnog sektora.

Poslanik dr Radosav Nišavić je iznio stav SNP-a, da neće podržati Predlog budžeta za 2015. godinu, jer sredstva ne omogućavaju prostor za poboljšanje socio-ekonomskog standarda zbog otplaćivanja kamata za postojeće zaduženje, iako će se rate za izgradnju auto-puta otplaćivati tek za pet godina. Iskazao je žaljenje zbog "uzaludne" borbe sindikata prosvjete i zdravstva za povećanje zarada.

Nakon iscrpne rasprave poslanici su se izjasnili o Predlogu zakona o Budžetu za 2015. godinu sa šest glasova "za" i tri "protiv". Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport je, kao zainteresovani Odbor, uputio mišljenje Odboru za finansije i budžet da podržava Predlog Zakona o budžetu za 2015. godinu.

TAČKA 2 - Tekuća pitanja

U okviru tačke tekuća pitanja je razmotrena i prihvaćena inicijativa, koju su podnijeli članovi Odbora Srđan Perić, doc.dr Branka Bošnjak, prof. dr Jelisava Kalezić i dr Radosav Nišavić, da se, u cilju pribavljanja informacija o dešavanjima na Univerzitetu CG, održi kontrolno saslušanje ministarke Sanje Vlahović, koja trenutno rukovodi Ministarstvom prosvjete. Prihvatanju inicijative je predhodila sveobuhvatna rasprava u kojoj su predsjednica Odbora, pojedini članovi Odbora, kao i prisutna sekretarka Ministarstva nauke Smiljana Prelević, iznijeli dilemu o svrsishodnosti i pravnoj opravdanosti saslušanja ministarke Sanje Vlahović, imajući u vidu da je ona privremeno koordinatorka Ministarstva prosvjete, kao i da je u toku sudski postupak vezan za smjenu dekana Ekonomskog fakulteta. Na insistiranje poslanika Perića, u ime predlagača, da se saslušanje ne odlaže već obavi do kraja godine, inicijativa je prihvaćena.

Odbor je završio sa radom u 11,30 h.

Broj: 00-63-11/14-

ZAPISNIK SAČINILA
mr Mirjana Marković

PREDSJEDNICA ODBORA
mr Branka Tanasijević